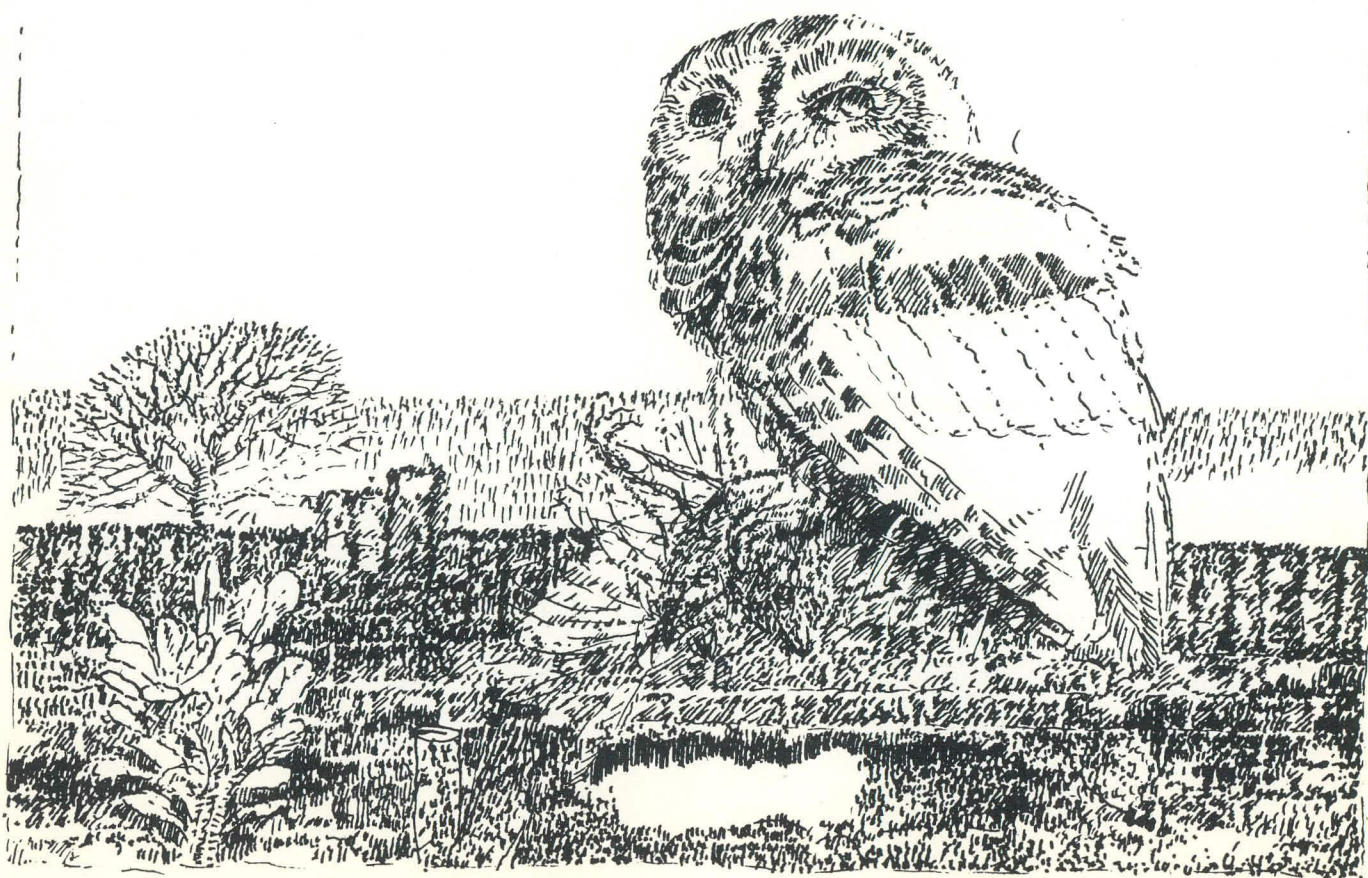
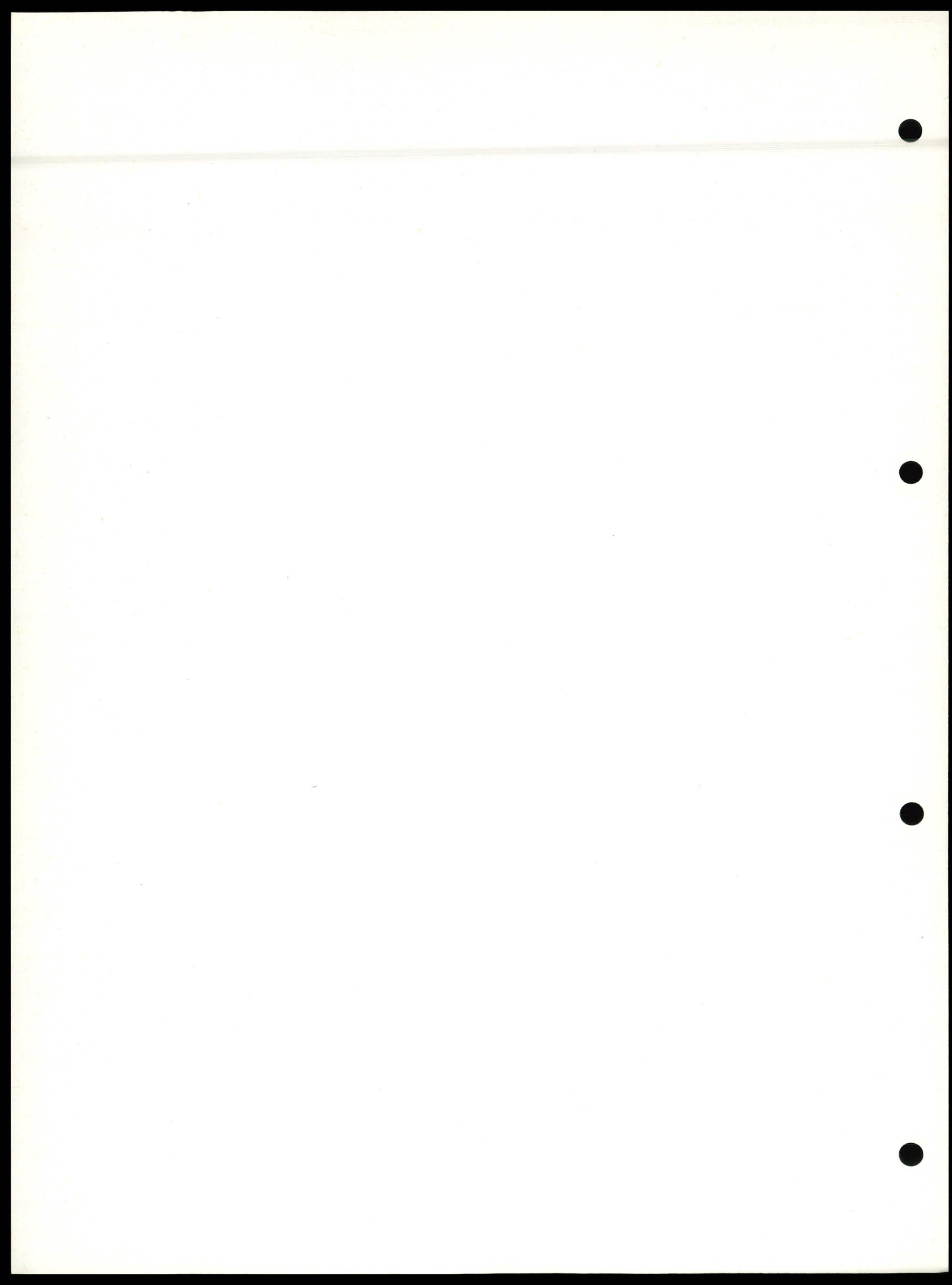

Charles Donker

Charles Donker

167

Charles Donker is in 1940 in Utrecht geboren. Zijn kinderjaren bracht hij in Tuindorp door, een wijk die toen nog aan de rand van de stad lag. Van daaruit kon hij als kind gemakkelijk door de weilanden naar Blauw Kapel en verder het vrije landschap ingaan. Donker was veel liever buiten dan in de stad. Hij leerde er planten en dieren kennen en was geïnteresseerd in hun geheimzinnige leven. Dat boeide hem meer dan de school. Naar school gaan vond hij niet prettig en hij had er voortdurend moeilijkheden. Zijn talent voor tekenen ontplooiëde zich ook buiten de tekenlessen op de lagere en middelbare school.

In de tweede helft van de jaren vijftig studeerde Donker aan de Koninklijke Akademie voor Kunst en Vormgeving in Den Bosch. Hier kwam hij terecht in de afdeling voor monumentale schilderkunst. Hij leerde er in allerlei technieken werken, zoals mozaïek, sgraffito en fresco en in deze technieken heeft hij ook enkele opdrachten uitgevoerd. Grafische technieken heeft hij zich in de lessen van de grafikus Lou Strik eigen gemaakt. In Den Bosch ont-

moette hij ook de Utrechtse grafikus, tekenaar, schrijver en dichter William Kuik.

Na zijn akademietijd keerde Donker terug naar Utrecht. Hij werd er lid van de kunstenaarsgroep De Luis, die zich in het begin van de jaren zestig heeft gevormd. Op bijeenkomsten en tentoonstellingen van deze groep kwam hij in contact met meest oudere kollega's. Deze ontmoetingen waren voor zijn verdere ontwikkeling als grafikus zeer stimulerend. Hij werd toen vooral gegrepen door de persoonlijkheid en de ideeën van William Kuik.

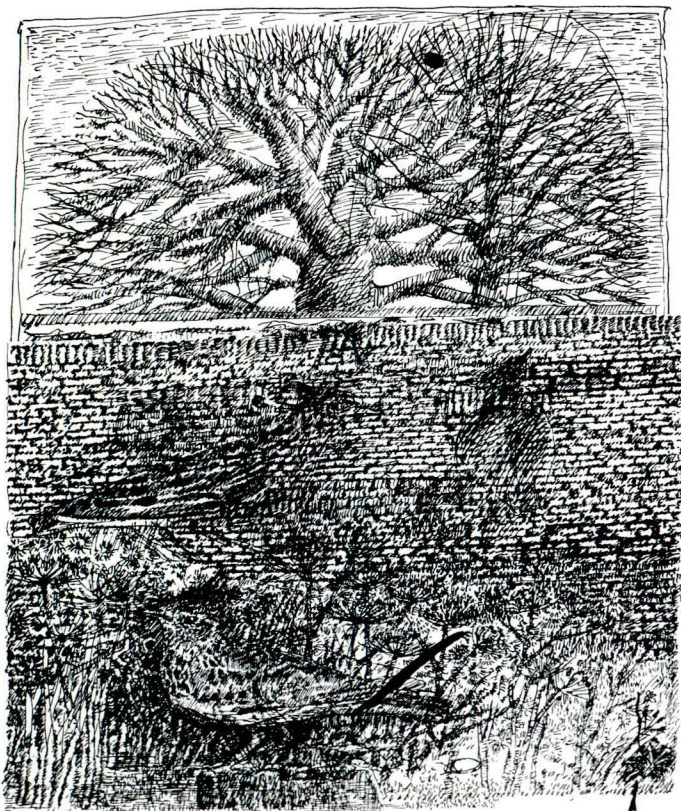
Begin jaren zestig hield Donker zich met allerlei technieken bezig. Hij aquarelleerde, schilderde in gouache en in olieverf en hij maakte houtreliëfs. Van de grafische technieken beoefende hij naast ets en droge naald ook lithografie. Steeds vaker en systematischer ging hij werken, maar vooral in ets. Deze soepele techniek die rijke nuances mogelijk maakt had hem vanaf zijn jonge jaren het meest aangesproken. Voor zijn verfijnde manier van tekenen was de etstechniek een ideaal technisch middel. Een geëtste lijn evenaart de fijne lijn van een pen- of een potloodtekening bij het weergeven van trillingen in licht of in schaduw. Het effect van een gewassen tekening kan door een dicht net van geëtste lijntjes of door aquatint bereikt worden. Het ware karakter van het talent van de kunstenaar, dat eerder op kleine kunstvormen dan op monumentale kunst is gericht, is in zijn etskunst al gauw naar boven gekomen. Zijn opleiding voor monumentale kunst kon hieraan weinig veranderen.

In de voorstellingen van Donker's grafiek komen vanaf zijn beginperiode specifieke motieven voor: landschappen, vaak in combinatie met zeer nauwkeurig afgebeelde dieren; soms ook dieren als geïsoleerde onderwerpen. Naast schelpen en insekten gaat zijn belangstelling vooral uit naar vogels, knaagdieren en vleermuizen. Studies van de menselijke figuur zijn zeldzamer, maar we komen toch in zijn werk van de jaren zestig tamelijk vaak vrouwelijk naakt en ook portretten tegen. In sommige composities uit die tijd worden figuren en/of voorwerpen naast elkaar geplaatst die aan wreedheid en geweld of aan symbolen en totems van de natuurreligies doen denken. De kunstenaar wordt geboeid door objecten uit de sfeer van de oosterse beeldhouwkunst en de negerplastiek. Hij verdiept zich wel in het uitwerken van dergelijke motieven, maar

blijft toch niet wereldvreemd. Hij laat zich namelijk ook inspireren door de dingen om zich heen. Onder invloed van de titelpagina van een filmtijdschrift met een foto van Brigitte Bardot en Jeanne Moreau uit de film Viva Maria ontstaat een grote lithografie. Krantenpagina's en tijdschriften boeien Donker rond 1965 evenals bankbiljetten, sigaretten- en sigarendoosjes en andere voorwerpen met opschriften en cijfers. Men zou deze belangstelling misschien in verband kunnen brengen met de toen opkomende pop-art.

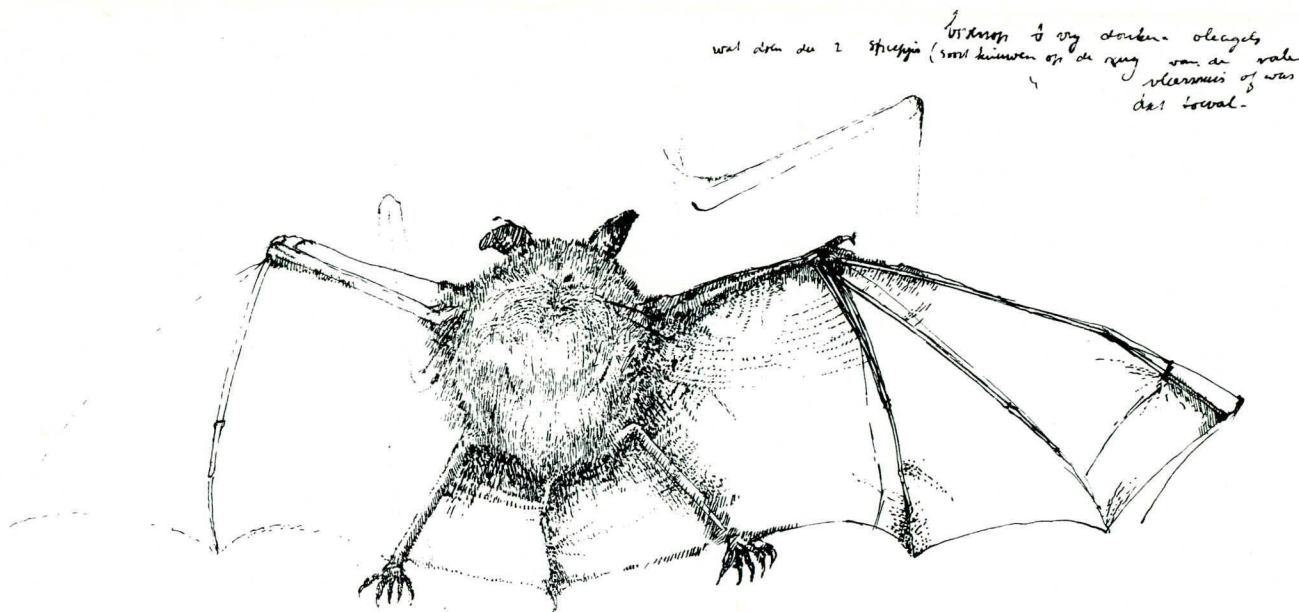
De subtiliteit van Donker's teken- en etskunst valt het meest op in zijn dieren en landschappen. Dieren verschijnen in zijn etsen levend of dood, met alle details van hun lichaamsvormen, met precieze aftekening van hun veren of hun vacht. Hun houding moet suggereren dat ze leven, net in slaap zijn gevallen of dood zijn. Een voorstelling van een dode vogel, muis of mol wil een stille tragedie uitdrukken. Onder de afbeelding van een dood muisje schrijft Donker het hele verhaal over de omstandigheden waaronder hij het beestje dood aantrof. Een andere keer noteert hij op een ets wat voor weer het was toen de afgebeelde schreeuwende mol door mevrouw X.Y. in haar moestuin werd gedood. De rustig en onopvallend levende kunstenaar heeft veel begrip en medelijden met dieren en is door de kleine gebeurtenissen in hun leven geroerd.

167

In zijn landschappen zijn vooral vogels en vleermuizen te zien. Soms is hun aanwezigheid alleen maar vaag aangeduid. Donker is een uitstekend vogelkenner. Hij luistert naar de geluiden van trekkende vogels en kan daaraan hun soort bepalen. Van vleermuizen weet hij veel. Hij heeft deze beesten bestudeerd in het Laboratorium voor Vergelijkende Diergeneeskunde. Maar ook in de natuur, in Rijnauwen bespiedt hij deze geheimzinnige en archaische zoogdieren en van de vogels zijn het vooral de uilen die hem boeien. In Rijnauwen heeft Donker zijn atelier. Dit parkachtige, romantische ideaallandschap spreekt hem erg aan. In de laatste jaren concentreert hij zich bijna uitsluitend op Rijnauwen. Alleen maar in de zomervakantie ruilt hij dit groene, boomrijke park voor het vlakke, streng opgebouwde landschap met oude boerderijen bij Groningen. Drie jaar geleden is hij op het waddeneiland Griend geweest. Van de daar gemaakte studies is een landschappelijke kompositie met vogels ontstaan. Aan deze ets werkte Donker heel lang, hij kwam in meerdere staten stap voor stap tot stand. Deze manier van werken die ook door de grafici in het verleden werd gehanteerd gebruikt Donker vaak. Hij tekent eerst de voorstelling in zijn schetsboek of op een vel papier in het landschap zelf, soms tekent hij daar al meteen op de etsplaat. Later onderwerpt hij in zijn atelier de ets aan een lang werkproces. Uit de werkelijkheid genomen motieven worden tijdens dit proces meermalen veranderd. Twee, drie of zelfs vier staten maken het mogelijk de groei van de voorstelling op de voet te volgen. Bepaalde motieven worden erin geplaatst om ze er later weer uit te halen. Donker tekent in de staten van de ets ook met de pen. Zo zijn de staten van zijn etsen eigenlijk tussenvormen van een tekening en een prent. Wat bijgevoegd of weggehaald wordt betreft de kompositie, maar zegt ook veel over de ontwikkeling van zijn idee.

Meestal zijn de bijgevoegde dingen in zijn composities ook weer landschappelijke motieven zoals bomen, struiken en planten of dieren. Er komen echter in zijn grafisch werk ook sommige prenten voor waar plotseling in een landschap of in een interieur een voorwerp is geplaatst dat er niet in past en daarom verbazing wekt. Ook in de bovengenoemde prenten die door de oosterse beeldhouwkunst of de negerplastiek zijn geïnspireerd bevinden zich soms dergelijke vreemde combinaties. Dit zou misschien de indruk kunnen geven van een invloed

167

van het surrealisme. De zinsnede van de Franse dichter Lautréamont over de ontmoeting van de parapluie en de naaimachine op de operatietafel geeft een karakteristiek van de ongewone combinaties van dingen die in de komposities van de surrealistische schilders of in de gedichten van de surrealistische dichters voorkomen. In het werk van Donker zijn zulke combinaties slechts een incidenteel verschijnsel en de kunstenaar heeft er meer esthetische dan principiële bedoelingen mee gehad. De term surrealisme is dus op zijn werk niet van toepassing. Dat neemt echter niet weg dat Donker in de categorie van beeldende kunstenaars met een dichtertelijke verbeeldingskracht thuis hoort.

Donker's landschappelijke komposities van de laatste jaren geven hiervan zonder meer een getuigenis. De grote stilte en kalmte van het Hollandse landschap op een mistige dag krijgt in die etsen een magische bekoring. Menselijke figuren zijn er geheel uit verdwenen en ook de dieren die bij de mensen horen: paarden, koeien, honden en schapen zijn niet te zien. De eenzame boerderijen die daar soms staan, omweven door een wazig licht, doen in hun mysterieuze geslotenheid de vraag rijzen of ze niet verlaten zijn. Ergens anders loopt door een uitgestrekte, vlakke weide een slootje dat een eigenaardig licht uitstraalt alsof er op het oppervlak een kristallen laag zit. Bomen lijken af en toe op geheimzinnige wezens. Deze landschappen hebben hun eigen leven en de kunstenaar wil dan ook aantonen wat er

zich afspeelt buiten de blik van een gewone waarnemer. Hij verdiept zich in wat wij misschien de geest van een landschap zouden kunnen noemen. Achter bomen, struiken, sloten en boerderijen vermoedt men verborgen gebeurtenissen. Toch blijft Donker in de eerste plaats een beeldend kunstenaar. Ook al zijn zijn voorstellingen poëtisch en vol raadsels, hij wordt niet overmeesterd door de literatuur.

De vormen in deze landschappelijke voorstellingen worden dusdanig zuiver dat ze onafhankelijk van de voorstelling zouden kunnen bestaan. In dit opzicht kunnen we over het abstraherend karakter van de beeldende visie van deze kunstenaar praten. Hij wordt geboeid door de innerlijke structuur van de dingen. Dat komt misschien nog duidelijker tot uiting in zijn etsen met de motieven van oude baksteenmuren uit de omgeving van zijn stadswoning.

De intieme prentkunst van Charles Donker is vooral op het authentieke Hollandse landschap gericht. Toch waren voor Donker ook de reizen en verblijven in het buitenland van belang. In de jaren zestig is hij herhaaldelijk in Spanje en in Frankrijk en ook in Griekenland geweest. Overal schilderde, tekende en etste hij daar in de vrije natuur. Hij hield vooral veel van de Provence waar hij in de buurt van Avignon logeerde. Hij werd er geboeid door de kastelen en hun parken die zijn fantasie prikkelden. In een andere streek van Frankrijk, de Ardèche, bekoorde hem het stoere, bijna sombere

landschap dat hij heel overtuigend wist weer te geven. Hij kent Italië en vorig jaar was hij met vakantie in de Verenigde Staten. Impressies van de reis naar dit centrum van de wereldcivilisatie zijn echter bij hem tot dusver achtergebleven. Er is geen invloed van in zijn werk te merken.

Het werk van Donker gaat ergens buiten de aktuele tendenzen van de beeldende kunst. De kunstenaar laat zich niet storen door de verrassende kunstmodes. Hij werkt systematisch op zijn eigen afgesloten gebied. Als grafikus blijft hij in vele opzichten gehecht aan het verleden van de prentkunst. Hij beschouwt en beoefent grafiek als een verfijnde 'kamerkunst'. Dat wil niet zeggen dat hij iemand van de oude stempel is. Zijn gevoeligheid is de gevoeligheid van de moderne mens. Daarom is hij ook gevoelig voor de moderne kunstvormen. Via andere wegen komt hij bijvoorbeeld in de buurt van de kunstenaars die zich tegenwoordig met de vernieuwing van de tekenkunst bezig houden. Zij beschouwen de tekening als een zelfstandige kunstvorm en gaan te werk met uiterst zuivere en minieme middelen. De werkwijze van Donker is ingewikkelder. In principe gaat het hem echter ook om het verwezenlijken van een pure tekenvorm, al laat hij die in dienst van een voorstelling. Zijn gevoelige tekenkunst is de sleutel voor zijn grafiek.

In de kunst houdt Donker van het geraffineerde, geheimzinnige, romantische. Dat ziet men ook bij die kunstenaars, die hem het meest aanspreken. Van de etskunst van de Hollandse 17de eeuw boeit hem het werk van Willem Buytewech en van Hercules Seghers. Van de negentiende eeuwse romantiek voelt hij zich vooral aangetrokken tot het werk van de Duitse schilder C.D. Friedrich. Hij is nog steeds onder de indruk van de tentoonstelling van deze landschapsschilder die hij in Hamburg zag. Van de Hollandse romantici is het Matthijs Maris die hem aanspreekt. Hij is geïntrigeerd door het raadselachtige in het werk van de symbolisten. De schilder Floris Verster, één van de ontdekkers van de mogelijkheden van licht-kleur en van de ontroerende krachten in het stilleven, bewondert hij vooral in diens bijna onstoffelijk aandoende bloemstilleven. Maar Donker is ook bewonderaar van de gewaagde en soms brutale bravoure van Salvador Dali. Misschien juist omdat zijn eigen karaktertrekken volkomen tegengesteld zijn aan die van Dali. Hij leeft zijn

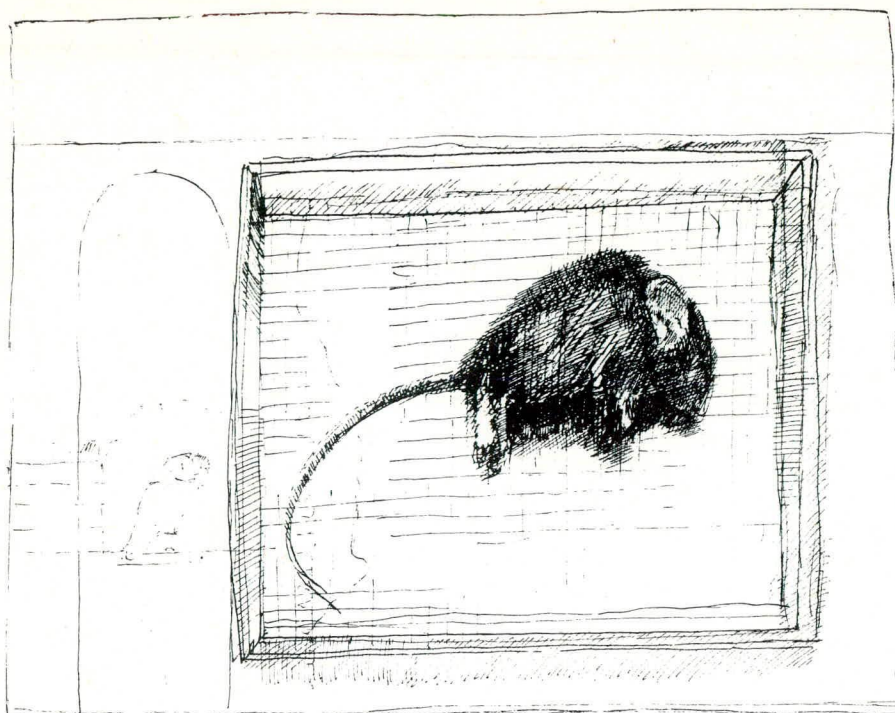
stil en vlijtig bestaan en wil zich volledig concentreren op zijn werk. Hij zou het liefst ongevoelig zijn voor alle afleidingen van de buitenwereld. Ook de tijd zou hij eigenlijk willen vergeten; hij heeft een soort vrees voor de voorbijgaande tijd. Vaak krijgt hij de indruk dat hij te weinig doet, dat hij de weinige tijd die hij heeft, verspilt. Vanwege deze tijdvrees dateert Donker zijn werken nauwelijks en houdt hij ook geen systematische notities bij over de datum van ontstaan. De wens die de kunstenaar koestert om de tijd in zijn leven te laten stil staan is ook in zijn meest recente etsen voelbaar. Het is alsof hun voorstellingen in een tijdloze ruimte zweven.

De afgelopen zestien jaar heeft Donker zeker niet verspild. Hij was druk bezig, wel niet snel, maar langzaam en grondig. Zijn werk is doordacht, of het nu om tekeningen en vrije grafiek gaat of om schaarse, maar goede illustraties. De beschrijvende elementen in zijn werk verzwakken. Zijn ontwikkeling gaat naar de pure beeldende vorm.

169

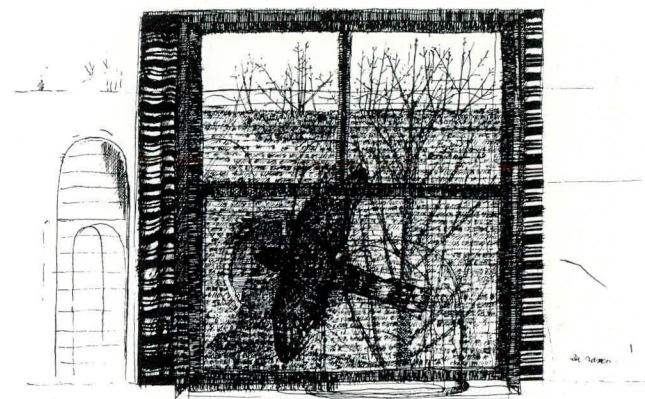

Libuse Brozek

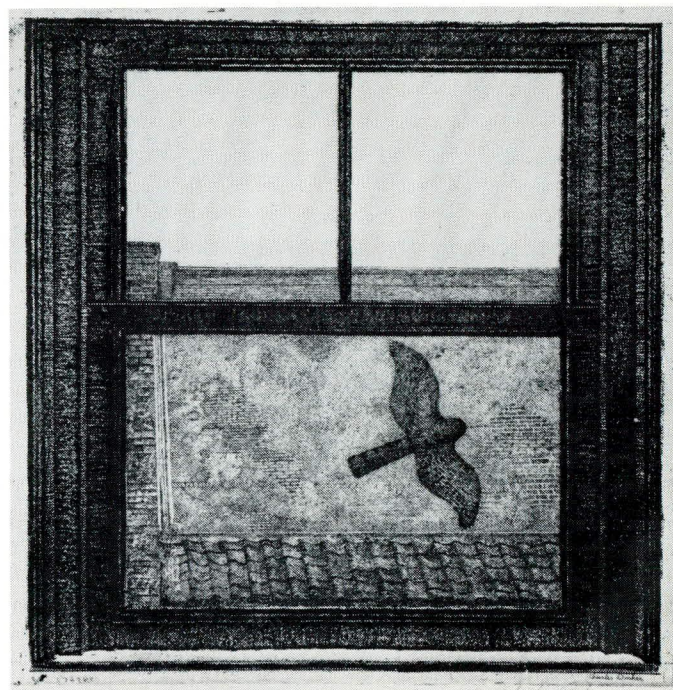
168

168

168

87

BIOGRAFIE VAN CHARLES DONKER

Geboren op 23 april 1940 te Utrecht
Werkt en woont in Utrecht, Oude Kamp 18

1956-1961: leerling aan de Koninklijke
Akademie voor kunst en
vormgeving te Den Bosch,
waarvan twee jaar op de mo-
numentale afdeling

vanaf 1962: atelier in Utrecht

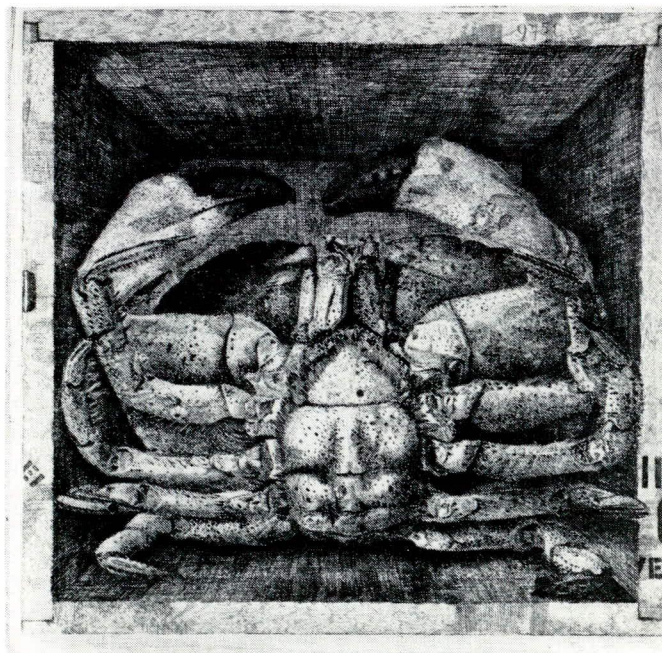
1965: eerste reis naar Frankrijk
verder reisde hij opnieuw
naar Frankrijk, naar Span-
je, Marokko, Griekenland,
Italië en de Verenigde Sta-
ten

groepstentoonstellingen met
het grafisch gezelschap De
Luis en Kunstliefde in
Utrecht, met Arti et Amici-
tiae in Amsterdam en met
het Amersfoortse kunstge-
nootschap (A.K.G.), verder
Contour in Delft in 1967

1966 eerste eenmanstentoonstel-
ling in de Galerie Cartou-
che in Leiden

verder had hij tussen
1966-1976 eenmanstentoon-
stellingen in de Galerie
Bint te Dordrecht, De Whee-
me in Meppel, De Klosbeugel
te 's-Hertogenbosch, Gale-
rie Petit te Amsterdam, De
Boeterij in Arnhem, Insti-
tut Néerlandais in Parijs,
Galerie Balans in Amster-
dam en Galerie Willy
Schoots te Eindhoven.

89

PUBLIKATIES OVER CHARLES DONKER:

C.A. S(chilp), Utrechts Nieuwsblad,
16-1-1965

C.A. S(chilp), Utrechts Nieuwsblad,
25-11-1965

Betty van Garrel, Charles Donker heeft
soms opeens een zwaluw op zijn schouder
zitten; Haagse Post, 20-10-1971

William D. Kuik, Etsen van Charles Don-
ker; Maatstaf, mei 1973

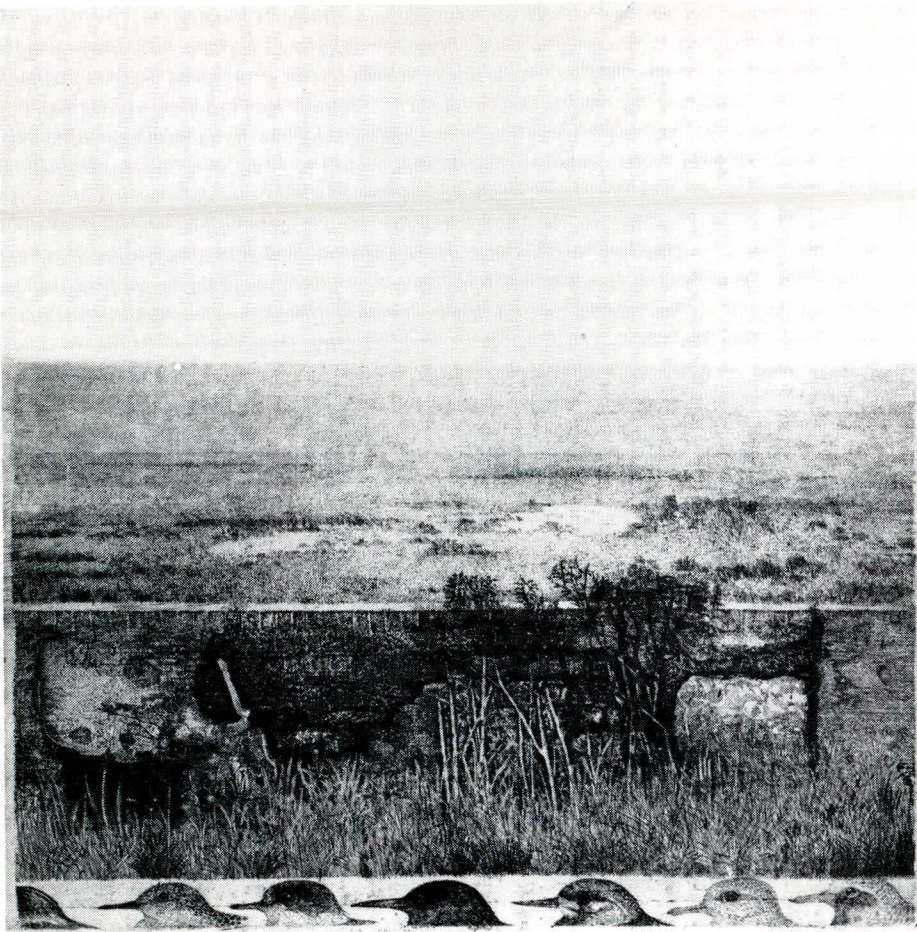
Jan Baptist Bedaux, Een honderdtal vo-
gels, symbolisch, magisch, gewoon;
Vrij Nederland, jrg 34, 6-10-1973

169

130

105

169

TEKENINGEN

1957

- 1 Studie van een kievit, O.I. inkt, gewassen en potlood, 23,2 x 29,6, gesigneerd en gedateerd r.o. met potlood

1958

- 2 Schelpen, potlood, 32,4 x 42,1 gesigneerd en gedateerd l.o. met potlood

omstreeks 1969

- 3 Niovy, O.I. inkt, gewassen, 43,5 x 51,5

1974

- 4 Voorstudie voor de watersnip, potlood, 24 x 34

1975

- 5 Rijnauwen, O.I. inkt, gewassen, 27 x 38,2

- 6 Rijnauwen, O.I. inkt, gewassen, 27 x 35,5

- 7 Rijnauwen, O.I. inkt, gewassen, 27 x 35

- 8 Landschap in de omgeving van de proefboerderij in de Uithof, O.I. inkt, gewassen, 27 x 35

- 9 Landschap langs de Kromme Rijn, O.I. inkt, gewassen, 31,5 x 39,8

- 10 Jonge aanplant in Rijnauwen, O.I. inkt, gewassen, 27,5 x 35

- 11 Gezicht over de jonge aanplant in Rijnauwen, O.I. inkt, gewassen, 27,5 x 35,1

- 12 Boerderij langs de Kromme Rijn in Rijnauwen, O.I. inkt, gewassen, 27 x 38,2

- 13 Landschap aan de Kromme Rijn, O.I. inkt, gewassen, 22,8 x 39,4

- 14 Weiland met waterput aan de Kromme Rijn, O.I. inkt, gewassen, 27,3 x 35,8

- 15 Achterkant van de huizen aan de Nieuwe Gracht, O.I. inkt, gewassen, 46 x 32

- 16 Fort Rijnauwen bij avond, O.I. inkt, gewassen, 27 x 35

- 17 Fort Rijnauwen, O.I. inkt, gewassen, 27 x 35

- 18 Studie van een beuk, O.I. inkt, gewassen, 27 x 35

- 19 Half dode es in Rijnauwen, O.I. inkt, gewassen, 23,5 x 36

PRENTEN

1958

- 20 Vijver in het bos Voordaan, ets, 9,8 x 11,4

1959-1960

- 21 Gezicht op Westbroek, ets, 10,2 x 39,6

1963

- 22 Portret van J.H. Moesman, ets, 16,4 x 15,4, gesigneerd r.o. met potlood
inv. nr. 14228

- 23 Appelvink en frater, ets en aquatint, 24 x 28

1964

- 24 Vormen, ets en aquatint, 4/15, 25,9 x 39,9, gesigneerd r.o. met potlood,
inv. nr. 14232

- 25 Houtstronk en vogelveren, ets, 21,2 x 49,4, gesigneerd r.o. met potlood

- 26 Dode leeuwerik, ets, 13,3 x 16,5, gesigneerd r.o. met potlood

1965

- 27 Viva Maria, lithographie, 4/12, eigen druk, 63 x 36,1, gesigneerd l. en r.o. met potlood

- 28 Niovy en de vleermuis, aquatint, 21,8 x 27

- 29 Nieuwjaarsprent voor 1966, lithographie, 31/180, eigen druk, 37 x 21,1, gelithographeerde signatuur en datering 'December 1965' l.o., r.o. gesigneerd met potlood, m.o. in het beeld gelithographeerd jaartal '1966' en tekst van een zengedicht,
inv. nr. 14980 c

- 30 Dode mol op krantenpapier, ets en aquatint, 23,4 x 20

- 31 Dode vissen, droge naald, 1/10, eigen druk, 17,8 x 49,5, gesigneerd l. en r.o. met potlood en gedateerd '16 Juli 1965'

1966

- 32 Dode rat, ets en aquatint, 2/20, 12,6 x 15,9, getekend met potlood l.o., r.o. geëtste signatuur

omstreeks 1966

- 33 Schalkwijkstraat, ets, proefdruk, 27,7 x 34,8, getekend l.o. met potlood

- 34 Dode mus, ets en aquatint, 7/20, 15,5 x 15,5, gesigneerd l. en r.o. met potlood

- 35 Libelle, ets, 9,2 x 8

- 36 Dwergvleermuis, ets, 9,8 x 8,5

- 37 Grootoorvleermuis, ets, 8,3 x 9,9

- 38 Sprinkhaan, ets, 6,1 x 9,7, gesigneerd r.o. met potlood,
inv. nr. 17432

1967

- 39 Mensen, dieren, dingen, lithographie, 51/90, eigen druk, 21,1 x 38,8, gesigneerd l. en r.o. met potlood,
inv. nr. 15779

omstreeks 1967

- 40 Meisjesstudie, ets, 3/20, gesigneerd l. en r.o. met potlood

- 41 Houten hand, ets, 24,6 x 28,6, gesigneerd r.o. met potlood

1968

- 42 Grootoorvleermuis, ets, 8,7 x 15,7

omstreeks 1968

- 43 Valkenier, ets, 41,5 x 44,2

- 44 Dode meerkoet, ets, 7/20, 25,7 x 25,4, gesigneerd l. en r.o. met potlood, in de plaat geëtste notities over meerkoet

- 45 Vleermuizen, ets, 16 x 15,5, in de plaat geëtste notities over vleermuizen, hun lichaam en gewoontes

1969

- 46 Tuinmuur, ets, 4/8, 18,2 x 24,6, getekend l.o. met potlood

- 47 Landschap in de Ardèche, ets, 12,3 x 19,4, geëtst opschrift 'St Laurent s Coiron' l.o. in de plaat

- 48 Landschap met uil, ets, proefdruk, 1e staat, 15,5 x 19,6, gesigneerd l. en r.o. met potlood

- 49 Landschap met uil, ets, 3/5, 2e staat, 15,5 x 19,6, getekend l.o. met potlood

- 50 Omkijkende uil, ets, 17/20, 16,5 x 19,7, geëtste signatuur l.o. in de plaat, l. en r.o. gesigneerd met potlood en gedateerd 'maart',
inv. nr. 16462

- 51 Schedel met geld beplakt, ets, 3/20, 23 x 33,4, gesigneerd r.o. met potlood,
inv. nr. 16458

- 52 Bastiaan, lithographie, 9/30, 16,2 x 21,8, gesigneerd l.o. met potlood,
inv. nr. 16445

- 53 Dode waterhoen, ets, 22,7 x 24,4, geëtste signatuur r.o. in de plaat, aldaar geëtste tekst uit Brehm en Buffon

omstreeks 1969

- 54 Zelfportret met een oog en een uil, ets, 29,5 x 29,5, geëtste signatuur l.o. in de plaat

- 55 Niovy, ets en aquatint, 42,2 x 50,3

- 56 Niovy, lithographie, 2/10, 34,5 x 24,8, gesigneerd l. en r.o. met potlood

- 57 Figuurstudie, ets, 16,5 x 16,5, gesigneerd r.o. met potlood

- 58 Dode merel in een sigarendoosje, ets, proefdruk, 1e staat, 14,9 x 16,5, geëtste signatuur l.o. in de plaat, l.o. getekend met potlood

- 59 Vleermuizen, ets, 5/20, geëtste signatuur l.o. in de plaat, r.o. gesigneerd met potlood

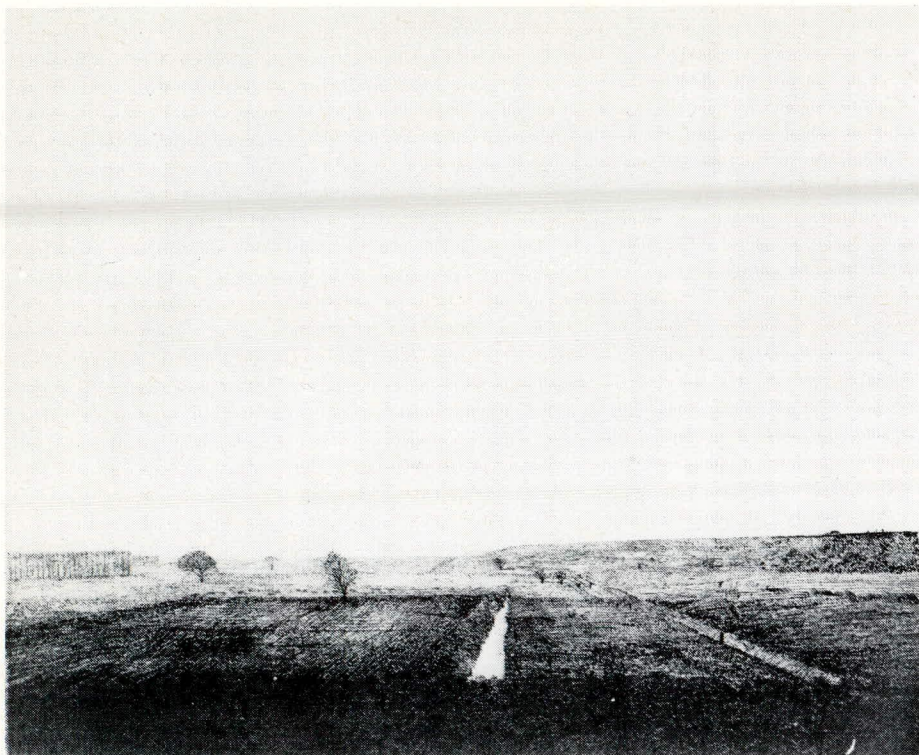
1970

- 60 Dode muis, ets, 10,7 x 16,5, gesigneerd r.o. met potlood, boven in de voorstelling geëtste tekst uit Brehm's Tierleben,
inv. nr. 16933

- 61 Jonge ransuil, ets, 18,8 x 19,5

omstreeks 1970

- 62 Studie voor een meisjesportret, ets, 10,7 x 11,9

79

111

- 63 Landschap in de Ardèche, ets, 19,6 x 25,5, geëtste signatuur en notities over vogels r.o. in de plaat, l.o. in de plaat geëtst opschrift 'St Laurent sous Coiron April'
- 64 Atelierraam, ets, 17 x 11,2
- 65 Dode Amerikaanse torenvalk, ets, 9/20, 17,2 x 18,7, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 66 Dode spreekuw, ets, 1/20, 20,5 x 24,3, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 67 Ransuilekop, ets, 8,3 x 8,6, geëtste notities over de uilekop r.o. in de plaat
- 68 Ransuilekop, ets, 12/20, 8,5 x 9,8, geëtst opschrift over de ransuilekop l. in de plaat, l.o. getekend met potlood
- 69 Vlinder, ets, proefdruk, 11,3 x 7, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 1971
- 70 Muur, ets en aquatint, proefdruk, 26,5 x 32, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 71 Goudplevier, ets en O.I. inkt, 1e staat, 25 x 19,9, gesigneerd l. en r.o. met potlood, m.o. opschrift met pen 'Goudplevier'
- 72 Goudplevier, ets, 2e staat, 25,6 x 20, geëtst opschrift 'Goudplevier' m.o. in de plaat
- 73 Spin, ets, 6,5 x 4,8, gesigneerd r.o. met potlood, inv. nr. 17433
- 74 Spin, ets, 1/20, 11,4 x 10,3, gesigneerd l. en r.o. met potlood, inv. nr. 17388
- omstreeks 1971
- 75 Naaktstudies, ets, 20,4 x 19,8
- 76 Bosuil, ets, 16/20, 16,7 x 16,5, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 77 Dode muis, ets, proefdruk, 11 x 12, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 1972
- 78 Naaktstudies, ets, 25 x 35,2
- 79 Gronings landschap, ets, 7/25, 13,6 x 23,6, gesigneerd en gedateerd l. en r.o. met potlood, inv. nr. 19371
- 80 Centimeter, ets, 1e staat, 20,5 x 30, geëtste signatuur l.o. in de plaat, l.o. getekend met potlood
- 81 Centimeter, ets en O.I. inkt, 2e staat, 20,5 x 30, geëtste signatuur l.o. in de plaat, l.o. getekend met potlood
- 82 Centimeter, ets en O.I. inkt, 3e staat, 20,5 x 30, geëtste signatuur l.o. in de plaat, l.o. getekend met potlood
- 83 Centimeter, ets, 4e staat, 5/20, 20,5 x 30, r.o. gesigneerd met potlood
- 84 Tamme kastanje, ets en aquatint, 1e staat, 15,2 x 24,7, gesigneerd r.o. met potlood
- 85 Tamme kastanje, ets en aquatint, 2e staat, 15,2 x 24,7, gesigneerd r.o. met potlood
- 86 Een sperwer vliegt langs het raam, ets, proefdruk, 1e staat, 19,8 x 21, geëtste signatuur l.o. in de plaat
- 87 Een sperwer vliegt langs het raam, ets, 2e staat, 16/20, 19,8 x 18,6, geëtste signatuur r.o. in de plaat, l. en r.o. gesigneerd met potlood, inv. nr. 19373
- 88 Noordzeekrab, ets, proefdruk, 1e staat, 20,2 x 20,6, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 89 Noordzeekrab, ets, 13/25, 2e staat, 20,2 x 20,6, geëtst opschrift 'Krab van Selma' l.o., 'Rijnauwen November' r.o. in de plaat, l. en r.o. gesigneerd en gedateerd met potlood, inv. nr. 19372
- 90 Dode kwartel, ets, 15,7 x 15,2, geëtste datum '28-7-72' r.o. in de plaat
- 91 Dode sperwer, ets, proefdruk, 20,4 x 29,7, getekend l.o. met potlood
- 92 Schelp, ets, 1/20, 9,5 x 6,9, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 93 Schelp, ets, 9,9 x 6,5, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 94 Schelp Bonte Mantel, ets, 9,5 x 6,5, geëtst opschrift 'Bonte Mantel 23' m.o. in de plaat, r.o. gesigneerd met potlood
- 95 Reigerschedel, ets, 8,5 x 18,2
- 96 Schedeltje, ets, 13,4 x 11,8
- omstreeks 1972
- 97 Niovy, ets, 21,2 x 29,6
- 98 Dode mus, ets en aquatint, 6,8 x 11,3
- 99 Figuurstudie, ets, 27 x 25,2, geëtst opschrift in spiegelschrift 'Mantua//Teatro Olimpico//Vicenza' l.o. in de plaat, l.o. gesigneerd met potlood
- 100 Het waddeneiland Griend, ets en O.I. inkt, 1e staat, 25,2 x 25, getekend l.o. met potlood, r.o. opschrift met pen 'eiderend voor zeelandschap'; notities van de kunstenaar met pen door de hele benedenrand
- 101 Het waddeneiland Griend, ets en O.I. inkt, 2e staat, 25,2 x 25, getekend l.o. met potlood
- 102 Het waddeneiland Griend, ets, 3e staat, 25,2 x 25, getekend l.o. met potlood
- 103 Het waddeneiland Griend, ets en O.I. inkt, proefdruk, 4e staat, 25,2 x 25, getekend l. en m.o. met potlood en pen
- 104 Het waddeneiland Griend, ets en O.I. inkt, 5e staat, 25,2 x 25
- 105 Het waddeneiland Griend, ets, 6e staat, 39/50, gesigneerd en gedateerd l. en r.o. met potlood, inv. nr. 19368
- 106 Kromme Rijnlandschap, ets, 1e staat - avant lettre, 17,5 x 19,8
- 107 Kromme Rijnlandschap, ets en O.I. inkt, 1e staat, 17,5 x 19,6, namen van de vogels met pen geschreven o. in de plaat
- 108 Kromme Rijnlandschap, ets en O.I. inkt, 2e staat, 17,5 x 19,6, geëtste namen van de vogels o. in de plaat
- 109 Kromme Rijnlandschap, ets, 3e staat, 17,5 x 19,6, geëtste namen van de vogels o. in de plaat
- 110 Landschap in Rijnauwen, ets en O.I. inkt, proefdruk, 1e staat, 17,5 x 19,8
- 111 Landschap in Rijnauwen, ets, proefdruk, 2e staat, 17,5 x 19,8, gesigneerd en gedateerd l. en r.o. met potlood, m.o. opschrift 'kromme rijnlanschap' met potlood, inv. nr. 19370
- 112 Landschap in Rijnauwen, ets, 3e staat, 17,5 x 19,8, geëtst opschrift 'buizerd; rhijnouwen' l.o. in de plaat
- 113 Landschap bij de Uithof, ets en O.I. inkt, proefdruk, 1e staat, 13,1 x 22
- 114 Landschap bij de Uithof, ets en O.I. inkt, proefdruk, 1e staat, 13,1 x 22
- 115 Landschap in Groningen, droge naald, 12,3 x 27,5
- 116 Landschap bij Godlinze, ets, 15,9 x 20,1, geëtst opschrift 'Groningen' r.o. in de plaat
- 117 Landschap in Groningen, ets, 6,6 x 9,6
- 118 Scholeksters, ets, 14,3 x 22,6, geëtst opschrift 'Scholeksters op Griend' r.o. in de plaat
- 119 Wilde eend, ets, 20,4 x 34,7
- 120 Baars, ets, 7/20, 6,5 x 12,2, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 121 Schelp, ets, 17,9 x 19,8
- 122 Patrijs, ets, 20,2 x 28
- 123 Insekten, ets, 53/80, 10,6 x 12,9, getekend l.o. met potlood
- 124 Ei van een kauw, ets, 3/20, 7,1 x 6,5, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 125 Ei van een grote stern, ets, 3/20, 6,9 x 6,5, gesigneerd l. en r.o. met potlood
- 126 Paardebloemen, ets, 17,3 x 19,5, geëtst opschrift 'Paardebloemen' m.o. in de plaat
- 127 Kleine hommels, ets, 1/20, gesigneerd r.o. met potlood
- 128 Mestkever, ets, 5/20, 8,2 x 6,7, getekend l.o. met potlood
- 1974
- 129 Boerderij in Rijnauwen, ets en potloodtekening, 1e staat, 17,5 x 29,5, geëtste notities van de kunstenaar in spiegelschrift r.o. in de plaat

- 130 Boerderij in Rijnauwen, ets, proefdruk, 2e staat, 17,5 x 29,5, geëtste notities van de kunstenaar in spiegelschrift r.o. in de plaat, gesigneerd en gedateerd l. en r.o. met potlood, inv. nr. 19369
- 131 Boerderij in Rijnauwen, ets, 7/5, 3e staat, geëtste notities van de kunstenaar in spiegelschrift r.o. in de plaat, gesigneerd en gedateerd l. en r.o. met potlood
- 132 Rijnauwen, ets en O.I. inkt, 1e staat, 21,4 x 29,7
- 133 Rijnauwen, ets en O.I. inkt, 2e staat, 21,4 x 29,7, gedateerd r.o. in de plaat met pen
- 134 Rijnauwen, ets en O.I. inkt, 3e staat, 21,4 x 29,7
- 135 Rijnauwen, ets, 4e staat, 21,4 x 29,7, geëtst opschrift 'Rijnauwen' r.o. in de plaat
- 136 Twee eiken, ets en potlood, 1e staat, 21,4 x 29,1, geëtste opschriften 'Sperwer' l.o. in de plaat, 'in december de kuifeenden' r.o. in de plaat
- 137 Twee eiken, ets en O.I. inkt, 2e staat, 21,4 x 29,1, geëtste opschriften l. en r.o. in de plaat als bij de 1e staat
- 138 Een eik, ets, 3e staat, 21,4 x 29,1, geëtste opschriften l. en r.o. in de plaat als bij de 1e staat
- 139 Twee eiken, ets en O.I. inkt, 4e staat, 21,4 x 29,1, geëtste opschriften l. en r.o. in de plaat als bij de 1e staat
- 140 Twee eiken, ets, 5e staat, 21,4 x 29,1, geëtst opschrift 'bronnos in december kuifeenden' r.o. in de plaat
- 141 Fort Rijnauwen, ets en O.I. inkt, proefdruk, 1e staat, 18,2 x 13,3, getekend l.o. met potlood
- 142 Fort Rijnauwen, ets en O.I. inkt, proefdruk, 2e staat, 18,2 x 13,3, getekend l.o. met potlood
- 143 Fort Rijnauwen, ets, 3e staat, 18,2 x 13,3, geëtste vogelnamen l.o. in de plaat
- 144 Boerderij in Groningen, ets, 22,1 x 24,9
- 145 Rijnauwen, ets, 22,3 x 29,5, geëtst opschrift 'Rijnouwen' r.o. in de plaat
- 146 Meidoornhaag, ets, 16,6 x 27,2
- 147 Landschap met bloeiende vlierstruiken, ets, 14 x 17,5
- 148 Strandvogels, ets en O.I. inkt, 1e staat van de ets 'Bontbeplevier', 20,1 x 18,8
- 149 Bontbeplevier, ets, 20,1 x 19
- 150 Watersnip, ets, 20,6 x 23,8
- 151 Dode mol, ets, 10,6 x 15,8

1975

- 152 Twee eiken in mei, ets en O.I. inkt, gewassen, 1e staat, 21,4 x 30,5
- 153 Twee eiken in mei, ets, potlood en O.I. inkt, 2e staat, 21,4 x 30,5, geëtst opschrift 'Mei' r.o. in de plaat
- 154 Twee eiken in mei, ets, potlood en O.I. inkt, 3e staat, 21,4 x 30,5, geëtst opschrift 'Mei' r.o. in de plaat
- 155 Twee eiken in mei, ets, 4e staat, 21,4 x 30,5, geëtst opschrift 'Mei' r.o. in de plaat
- 156 Twee eiken in mei, ets, 5e staat, 21,4 x 30,5, geëtst opschrift 'Mei' r.o. in de plaat
- 157 Landschap in Rijnauwen met zeven bomen, ets, 12,9 x 20,9
- 158 Rode kool, ets en O.I. inkt, 1e staat, 22 x 25, geëtste notities van de kunstenaar in spiegelschrift r.o. in de plaat
- 159 Rode kool, ets en O.I. inkt, 2e staat, 22 x 25, geëtst opschrift 'winterkoning' en notities van de kunstenaar in spiegelschrift r.o. in de plaat
- 160 Rode kool, ets en O.I. inkt, 3e staat, 22 x 25, geëtste opschriften 'winterkoning' en 'october' en notities van de kunstenaar in spiegelschrift r.o. in de plaat
- 161 Rode kool, ets, 4e staat, 22 x 25, geëtste opschriften 'winterkoning' en 'october' en notities van de kunstenaar in spiegelschrift r.o. in de plaat
- 162 Dode houtsnip, ets, 19,7 x 27,6, geëtste notities over de vogel, citaten uit Buffon in het Nederlands, het Frans en het Latijn en datering 'maandag 5e' r.o. in de plaat, l.o. geëtst opschrift 'houtsnip'
- 163 Mol, ets, 12,4 x 19,2, geëtste notities over de omstandigheden van de dood van de mol o. in de plaat
- 164 Dode mol, ets, 19,8 x 14,6, geëtste notities over de plaats en de omstandigheden van de dood van de mol o. in de plaat
- 165 Akelei, ets, 5,9 x 11,4

SCHETSBOEKEN

1964-1966

- 166 Schetsboek I gebonden in geel linnenband met pen- en potloodtekeningen

omstreeks 1968

- 167 Schetsboek II gebonden in zwart linnenband met pen- en potloodtekeningen

omstreeks 1968-1969

- 168 Schetsboek III gebonden in zwart linnenband met pen- en potloodtekeningen

1973

- 169 Schetsboek IV gebonden in zwart papierband met linnenrug met pen- en potloodtekeningen

GEILLUSTREERDE BOEKEN

1972

- 170 Het Schelpenboekje, in halfleerband gebonden met de geëtste afbeeldingen van de schelpen door: Charles Donker, Co Westerik, Willem Minderman, Dirk van Gelder, Jaap Hillenius en anderen. Alle schelpen zijn afgebeeld op ware grootte. Eigen drukken onder regie van Simon Koene. Gedrukt op Hanemühle-papier, gebonden door N.V. Boekbinderij Verschoor en Zoon te Den Haag.

1974

- 171 De vreselijk verlegen vogelverschrikker door Charles Donker en Karel Eykman. Grafische verzorging door Leendert Stofbergen, Amsterdam. Uitgegeven door De Harmonie te Amsterdam, gedrukt door Hooiberg te Epe en gebonden door van Rijmenam te Den Haag.

169

